

stalt forgrebet sig paa en af Opfynsmændene; han vedgik, at han længe havde pønset paa sin Forbrydelse; Angrebet var overlagt, og Loven diktetede ubetinget Livsstraf; Dommen maatte derfor lide paa denne Straf; i Livs- og Vresfager skal imidlertid ved Siden af den retslærde Dommer Meddomsmænd sige Ret over den Tiltalte, og Meddomsmændene havde nu meent at maatte indstille ham til Kongens Naade af Hensyn saavel til hans unge Alder som til de Vidnesbyrd, han havde modtaget af en Mand, i hvis Tjeneste han havde staaet, en Skipper, med hvem han havde faret, og som gik ind paa, at hans Forhold i alle Henseender havde været af den Bestaffenhed, at man, dersom han havde været undergiben god og hensigtsmæssig Behandling i Arbeidsanstalten, endnu havde turdet vente, at han kunde være bleven en brugbar Borger. Selv Mord kan saaledes fremtræde under formildende Omstændigheder. Statsforbrydelsen — lad den fremtræde i den allervorste Skikkelse, — den er da tilvisse en Forbrydelse, thi jeg hører ikke til dem, som mene, at der ikke skulde kunne gives virkelige politiske Forbrydelser; men det maa dog ikke glemmes, at meget ofte netop denne Art af Forbrydelse har en meget formildende Baggrund, at de ofte ikkun indeholde den sidste Afgjørelse af en Partikamp, hvor redelig Overbeviisning strider imod Overbeviisning. Det maa ikke glemmes, at netop ved politiske Forbrydelser kan man ikke see bort fra den Paa-gjældendes Bevæggrunde, fra Intensionen og fra den Naade, hvorpaa den almindelige Retsskølsse seer paa Livsstraffens Anvendelse for saadan Brøde, og det er derfor, naar i dette Aarhundrede Spørgsmaalet om Dødsstraffens Tilladelighed eller Utilladelighed har været bragt paa Bane, væsentligt ved de politiske Forbrydelser, at man har seet Sagen i et mildere Lys. Det vistnok fortrinligste Arbejde over Dødsstraffen, som er fremkommet i dette Aarhundrede, har saaledes netop sørgt den Ansuelse, at ved politiske Forbrydelser burde Dødsstraf aldrig komme til Anvendelse. Hensyn af denne Natur have bevæget Fleertallet til at stille det omhandlede Vindringsforslag. Vor Tanke er altsaa den, selv ved de grovste Forbrydelser, at stille Dommeren paa samme

Maade, som han staaer ved alle andre, med Berettigelse til at indmåle Straffen efter alle forhaandenværende Omstændigheder, og saaledes at tillade ham et Valg. Det er det Ting vil af Betænkningen have lagt Mærke til, at Udvalget har lagt megen Vægt paa den Omstændighed, at Lovforslaget har gennemført, hvad vi have tilladt os at kalde Viddesystemet; vi have gjort opmærksom paa, hvorledes det i Slutningen af forrige Aarhundrede var et meget betydeligt Fremskridt i vor criminelle Lovgivning, at der aabnedes Afgang for Dommeren til ved visse Forbrydelser at træffe et Valg imellem forskellige Straffe og Grader af højere Straf; vi have nu udhævet det som et stort Fortrin ved Lovforslaget, at det udbød dette System til at gjælde i alle Tilfælde, undtagen netop i de saa Paragraffer, hvor Dødsstraf er henstillet som eneste og absolut Straf, og da Mindretallet allerede i Udvalget i de fleste Tilfælde har gjort sælles Sag med os, tør jeg vel sige, at disse Tilfælde allerede nu maa anses for mindstede til tre eneste Tilfælde. Vi formaae nu ikke at indsee, at disse Forbrydelser skulde behandles efter en særlig Regel og et forskjelligt System, og vi mene at være i fuldkommen Overensstemmelse med hele Lovforslagets Aand, naar vi ogsaa i disse Tilfælde foreslaae at stille et Alternativ ved Siden af Dødsstraffen. Den erede Justitsminister har anerkjendt, at vi herved paa ingen Maade komme Venaadningsretten for nær, og jeg vil tilføje, at det vilde være et stort Gode, om Lovforslaget, naar det engang ophøies til Lov, maatte befindes at være saa fortrinligt, at der aldrig blev Spørgsmaal om hint sukulle kongelige Prærogativ; jo fortrinligere Loven er, desto mindre vil det være nødvendigt at høre til Naaden som Retserbidighedens sidste Tilflugt; men man kan være ganske rolig; saa fortræffelig bliver Loven aldrig, at der jo vil blive tilstrækkelig Leilighed og Anvendelse for det kongelige Prærogativ, og det selv, hvor der er Spørgsmaal om Mord — ja, de andre Forbrydelser, Randsforræderi og Statsforbrydelser, der skulde belægges med Livsstraf, som eneste Straf, kjende vi jo helbigvis ikke i vort Fædreland, — men selv om vi sætte Tugt- huusstraf paa Livstid som Straf for Mord,